

§ 12**Verksamhetsberättelse för socialnämnden 2016**

Dnr 1.3.1-812/2015

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden godkänner verksamhetsberättelsen för 2016.
2. Socialnämnden överlämnar verksamhetsberättelsen till kommunstyrelsen.
3. Socialnämnden återredovisar 39,6 mnkr avseende ej utnyttjade medel för mottagande av nyanlända.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Andréa Ström m.fl. (M) och ledamoten Isabel Smedberg Palmqvist m.fl. (L) lämnar följande särskilda uttalande:

I verksamhetsberättelsen för 2016 redovisas flera mål som har infriats under året. Vi ställer oss positiva till flera av de satsningar som har genomförts och vill tacka förvaltningen för en bra redovisning av socialnämndens verksamhetsområde. Samtidigt ser vi att det återstår flera utmaningar inom socialtjänsten. Målet när det gäller andelen inskrivna i skyddat boende som upplever att de är rustade att kunna skydda sig själva vid utflyttning/avslutad kontakt uppnås exempelvis inte. Därtill har det även framkommit oroväckande information om att vissa stadsdelar i staden brister kraftigt i stödet gällande boende till våldsutsatta kvinnor. Våldsoffer har lämnats utan boende eller blivit ombedda att själva ordna boende inom en mycket kort tidsperiod. Vidare är det inte heller ovanligt att dessa våldsutsatta personer slussas mellan olika kommuner och stadsdelar. Socialtjänsten måste kunna garantera skydd och vidta åtgärder för att skydda våldsutsatta både på lång och kort sikt. Om personen behöver byta bostadsort av säkerhetsskäl ska ärendet flyttas över till den stadsdel eller kommun som berörs. Ingen ska behöva hamna mellan stolarna eller bli stående på gatan.

De föreliggande omständigheterna i omvärlden har påverkat Stockholm, såväl som hela Sverige. Staden har ställts inför stora utmaningar att hantera när det gäller flyktingmottagandet. Den höga arbetsbelastningen för socialtjänsten på grund av den rådande situationen har lett till att barn har placerats i boenden som inte hunnit utredas. Vidare har ensamkommande placerats i jourhem längre än vad som är brukligt och placering har gjorts i boenden som inte har upphandlats. Denna kritik har Alliansen lyft vid flera tillfällen och begärt åtgärder utan gehör från majoriteten. Att

flyktingsituationen har krävt undantag är förståeligt, men staden ska aldrig göra avkall på barns rättsäkerhet och kvalité i verksamheterna.

I verksamhetsberättelsen framkommer det även att staden inte heller når målet om att 75 % av rekryterade familjer ska få uppdrag som jour- eller familjehem inom ett år. Stockholm konkurrerar med flera andra kommuner när det gäller rekrytering av familjehem, det är därför viktigt att vi staden säkerställer goda villkor och kan attraherar nya familjehem.

Socialnämnden samarbetar med Stiftelsen Hotellhem i Stockholm (SHIS) för att möta behovet av genomgångsbostäder för personer som är i behov av en tillfällig bostad eller mer varaktigt boende med visst boendestöd. SHIS har också ett uppdrag i att säkra stadens mottagande av flyktingar. Med anledningen av den bostadsbrist som råder och antalet nyanlända som blivit anvisade till staden har dock bostadsfrågan för nyanlända varit ett stort problem för staden. Det är viktigt att fortsätta arbeta aktivt för att tillhandahålla bostäder för nyanlända och trygga ett effektivt och rättssäkert mottagande.

Socialsekreterarnas tuffa arbetssituation måste förbättras. En omfattande personalomsättning, hög arbetsbelastning samt svårigheter att rekrytera erfaren personal har medfört allvarliga brister i verksamheten och en ohållbar arbetssituation för medarbetarna. Det är välkommet att en handlingsplan nu är på plats för att förbättra arbetet. Det är viktigt att framöver säkerställa en rättssäker myndighetsutövning och trygga en god kompetensförsörjning.

Ersättaryttrande

Ersättaren Stina Bengtsson (C) hänvisar till Moderaternas och Liberalernas särskilda uttalande.

Ärendet

Förvaltningens verksamheter har under året arbetat i enlighet med kommunfullmäktiges övergripande inriktningsmål och med kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdena samt nämndens egna mål. Förvaltningens arbete bidrar till Stockholms utveckling till en jämställd och jämlik stad. Med fokus på utveckling av kunskap och kompetens och med allt mer evidensbaserade metoder och arbetssätt arbetar nämnden med förebyggande och tidiga insatser för stockholmare och brukare. Arbete med barns rättigheter präglar socialtjänstens arbete och socialnämnden medverkar till jämlika uppväxtvillkor till barn i Stockholm. Personer som får

insatser genom stadens socialtjänst får verktyg att hantera sin livssituation så att de kan leva ett självständigt liv utifrån sina förutsättningar.

Förvaltningen når i huvudsak upp till målen och indikatorerna. Nedan redovisas några frågor som varit aktuella under året.

Implementeringen av handlingsplanen för att förbättra arbetssituationen för socialsekreterare och biståndshandläggare fortsätter. Ett förstärkningsteam som ska fungera som resurs för de stadsdelsförvaltningar vars barn- och ungdomsvård har vakanta tjänster och/eller upplever arbetstoppar har inrättats och började arbeta i april. Intresset är stort och teamet har haft fler förfrågningar än man kunnat tacka ja till under året. Introduktionsutbildningar för nyanställda socialsekreterare och biståndshandläggare har vidareutvecklats liksom ledarutvecklingsprogram och uppföljning av medarbetarnas upplevelse av sin arbetssituation.

Utvecklingsarbetet för att förändra utseendet på formulären för BBIC (barns behov i centrum) utifrån den reviderade versionen av BBIC är nu färdigt och de nya formulären togs i bruk i maj. Stockholms stad är därmed bland de första i landet med att byta ut den gamla versionen av BBIC mot den nya. Statistiksystemet IoF fortsätter att utvecklas för att få fram jämförbar statistik ur stadens verksamhetssystem Paraplyet. Det är nu möjligt att ta fram statistik gällande antalet anmälningar och ansökningar.

De stadsövergripande resultaten från Stockholmsenkäten år 2016 har publicerats. Resultaten visar på en positiv utveckling bland unga i Stockholms stad när det gäller rökning, alkoholkonsumtion och brottslighet. Narkotikakonsumtionen är relativt oförändrad med en svag tendens till ökning bland de som använder narkotika mer frekvent. Den psykiska ohälsan har ökat något, i synnerhet bland flickor.

Utbildningar och projektverksamhet bidrar till att vidareutveckla socialtjänsten så att alla stockholmare ska ha möjlighet att leva ett självständigt liv. Under året har avdelningen för stadsövergripande sociala frågor genomfört utbildningar för 1 122 personer inom socialtjänsten inom området barn och unga, 220 inom missbruk, 210 inom ekonomiskt bistånd och 1 190 personer inom funktionsnedsättning (inklusive kompetenshöjningar via statliga stimulansmedel) samt socialpsykiatri.

Under året har socialnämndens organisations- och föreningsutskott beviljat cirka 112 mnkr i bidrag till ideella föreningar som bedriver verksamheter inom socialtjänstens område. Under året har nämndens första idéburna offentliga partnerskap (IOP) tecknats med BRIS om stödgruppsverksamhet för barn och unga placerade i familjehem. Arbete med fler IOP pågår.

Barns delaktighet är ett viktigt tema i den sociala barnvården och flera projekt med olika typer av modeller för att öka barns delaktighet. Socialförvaltningen har gjort utbildningsfilmer om att hålla samtal med barn som kommer användas i stadens utbildningar för socialsekreterare och exempelvis inom enheten för ensamkommande använder man sig av arbetssättet "ung delaktighet". Under året har utbildningssatsningar gjorts på modellen "signs-of-safety", som ger verktyg för att kunna öka barns delaktighet och trygghet i utredningar.

Den nya Bosättningslagen, som trädde i kraft i mars 2016, slår fast kommunernas ansvar att ta emot personer som har fått uppehållstillstånd. Under året har 1 544 personer (735 hushåll) tagits emot och flyttat in i en tillfällig bostad. Förvaltningen har ett nära samarbete med SHIS (Stiftelsen hotellhem i Stockholm) kring praktiskt stöd och hjälp till de nyanlända.

I förvaltningens uppdrag ingår att driva boenden för ensamkommande flyktingbarn och under året har förvaltningen i genomsnitt haft 170 platser för unga med uppehållstillstånd och 165 platser för asylsökande. Färre ankommande och asylsökande barn och unga, i kombination med att ett nytt ersättningssystem träder i kraft under 2017, har medfört att förvaltningen planerat och genomfört omfattande förändringar i verksamheten för ensamkommande barn och ungdomar. Två ankomstboenden har avvecklats och beslut om omställningsåtgärder fattades av socialnämnden i slutet av året.

Polisens stora omorganisation har haft betydelse för olika delar av förvaltningens arbete, främst under första halvåret. Omorganiseringen har påverkat arbetet inom bland annat Relationsvåldscentrum, Ungdomsuppsökarna, Barnahus Stockholm och Tillståndsenheten. Under andra halvåret har situationen stabiliserats och förutsättningarna för förvaltningens samarbete med polisen har förbättrats.

Under året har antalet hushåll och utbetalt ekonomiskt bistånd stadigt minskat i staden. Antalet hushåll som uppbär ekonomiskt

bistånd har minskat från 8 650 hushåll i januari 2016 till 8 180 hushåll i september. I ett 12-månadersperspektiv, det vill säga i jämförelse mellan september 2015 och september 2016, har antalet biståndshushåll minskat med 6,7 % och när det gäller utbetalt bistånd så har summan minskat med 6,3 %.

Staden har under året fortsatt att leva upp till tak-över-huvudet-garantin (TÖG). Enheten för hemlösa har under året fortsatt arbetet med att förtydliga klienters process ur hemlöshet och vilka evidensbaserade metoder som kan användas i processen. Alla klienter ska stå i bostadskö och förändringsplaner upprättas med samtliga klienter. Antalet personer som varit aktuella på enheten har under året varierat mellan 672 och 698 personer, varav cirka 100 personer har varit aktuella i mer än tio år.

Under året har det varit fortsatt hög beläggning på förvaltningens akut-, planerings- och stödboenden. Boende- och behandlingsenheten fortsätter att i dialog med beställarna anpassa verksamheterna efter rådande behov. Tillsammans med beställare och enheten för hemlösa har man hållit planeringsråd för att stärka samarbetet mellan utförare och beställare. Man har även stärkt arbetet med samordnad individuell plan (SIP). Under året har verksamheten Bostad Först, som tidigare drevs av Stockholms stadsmission, tagits över av förvaltningen.

Projektet Smartare möten, som drivs på Bandhagshemmet, erhöll under hösten S:t Julianpriset. I projektet har digital teknik använts som kognitivt stöd för att öka självständigheten och underlätta vardagen för personer med psykiska funktionsnedsättningar och beroendeproblematik. Socialjourens uppsökande och rådgivande verksamhet tilldelades under hösten stadens kvalitetsutmärkelse. Under 2016 har ett program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck beslutats i socialnämnden. Implementeringen av programmet har påbörjats.

Det har varit god efterfrågan på platser på nämndens olika stöd- och behandlingsboenden under året och även en hög beläggningsgrad. Det ekonomiska utfallet visar att nämnden har ett överskott på 16,1 mnkr, efter återredovisning av 39,6 mnkr avseende ej förbrukade medel för nyanlända. Överskottet härrör till stora delar från att mottagandet av nyanlända blivit något lägre än planerat, och därtill skett under senare delen av året, så att inte alla medel har förbrukats. Även Enheten för hemlösa och LSS-hälsan (som varit i uppbyggnadsskede under året) har ett överskott. Sjukfrånvaron för

året ligger på 5,9 %, vilket är en minskning jämfört med 6,3 % förra året.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande. Bilaga fyra till tjänsteutlåtandet delades ut på sammanträdet.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens. Ordföranden finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.